

Kjøpere og mottakere

Saksbehandler: Janne Helen Møklebust

Telefon: 90914370

Seksjon: Kontrollseksjonen

Vår referanse: 14/8593

Deres referanse:

Vår dato: 01.03.2016

LANDINGSFORSKRIFTEN - INFORMASJON OM PRØVEORDNINGER OG TILPASNINGER TIL DEN PRAKTISKE GJENNOMFØRINGEN AV FORSKRIFTEN

Fiskeridirektoratet viser til forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften).

I dette skrivet presenteres prøveordninger og tilpasninger til den praktiske gjennomføringen av landingsforskriften §§ 16 og 17, utarbeidet i dialog med næringen. Prøveordningene og tilpasningene vil gi enklere og mer praktiske løsninger for næringen.

Vi ønsker ellers å presisere at næringen selv er ansvarlig for å organisere egen drift og mottaksstruktur på en slik måte at det er mulig å etterfølge kravene i landingsforskriften.

1 Plikt til samarbeid og tilrettelegging for kontroll

Fiskeridirektoratet skal føre kontroll med at de som lov 6. juni 2008 nr 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) gjelder for følger bestemmelsene fastsatt i eller i medhold av loven, og annen lovgivning om deltaking, leting etter og uttak, omsetning og produksjon, innførsel og utførsel av viltlevende marine ressurser, jf. havressurslova § 44.

De som blir kontrollert plikter å samarbeide med kontrollstyresmaktene ved kontrollgjennomføringen, jf. havressurslova § 45.

Samarbeidsplikten innebærer at den som blir kontrollert skal medvirke til at kontrollen blir så god som mulig. Det skal gis uhindret og direkte tilgang til blant annet mottaksanlegg, relevante dokumenter og opplysninger, jf. havressurslova § 46.

Plikten inntreer når inspektører ankommer mottaksanlegget, og skal skje uoppfordret. Driften må legges til rette slik at det er mulig å gjennomføre gode kontroller.

2 Journalkravet – Landingsforskriften § 16

Fiskeridirektoratet minner om at mottakerne selv er ansvarlige for å få på plass ordninger slik at kravene til journal kan oppfylles.

2.1 Prøveordning - Produktjournal for saltfisk og tørrfisk

I landingsforskriften § 16 femte ledd står det at:

«Mottaker skal umiddelbart etter at produksjonen er fullført føre journal med opplysninger om produserte kvanta. Journalen skal inneholde opplysninger om dato for produksjon, kvantum fordelt på art (...).»

For å angi kvantum på fullført produksjon må produktet som utgangspunkt veies.

Fiskeridirektoratet har mottatt tilbakemeldinger fra næringen om at journalkravene ikke samsvarer med eksisterende veiepunkter for produksjon av tørrfisk og saltfisk. Vi har sett at produksjonsrutiner og veiepunkter varierer mellom virksomhetene.

Fiskeridirektoratet har besluttet å iverksette en prøveordning der vi tillater at kvantum som registreres i journalen ved fullført produksjon av saltfisk og tørrfisk, baseres på et estimat.

Prøveordningen krever en mest mulig ensartet estimeringsmetode i næringen. For saltfisk skal antall paller eller kar brukes som utgangspunkt og som måleenhet for estimatet. For tørrfisk skal kvantum tatt ned fra hjell estimeres ut fra en prosentandel av den hengte vekten. Prosentandelen fastsettes fra erfaringstall.

Produksjon av saltfisk og tørrfisk skal forstås som fullført idet saltfisk legges på kjølelager og idet tørrfisk tas ned fra hjell og lagres innomhus.

Det understrekes at fisken skal veies og journalføres når den ekspederes bort fra anlegget, jf. landingsforskriften § 16 sjettede ledd.

2.2 Fremgangsmåten for føring av journal

Det står i landingsforskriften § 16 åttende ledd at:

«Journaler skal føres som en egen integrert del av mottakers produksjonsstyrings- og logistikksystem.»

Med *integrert del* menes at journalen skal hente opplysninger fra bedriftens øvrige informasjonssystemer. Dette gir en effektiviseringsgevinst ettersom mottaker slipper å registrere opplysningene mer enn en gang. Det bidrar også til at risikoen for feilregistreringer reduseres.

De forskjellige delene av journalen må kunne hentes ut samlet og enkeltvis i både elektronisk format og papir. Journalen skal vise alle registrerte hendelser frem til kontrolltidspunktet. Dataene må fremstilles systematisk, strukturert og lett forståelig.

De mottaksstedene som ikke har et produksjonsstyrings- og logistikksystem må finne andre elektroniske løsninger for å kunne etterfølge kravene i landingsforskriften § 16. Journalinformasjonen skal likefullt kunne hentes ut og fremstilles på en effektiv og systematisk måte.

3 Adskillelseskravet – Landingsforskriften § 17

Fiskeridirektoratet vil understreke at hovedregelen er at mottaker og den som lander skal veie all fisk ved landing fortløpende. Det vil si slik fisken kommer til land. Som et unntak fra denne hovedregelen er det åpnet for at umiddelbar sløyning av bunnfisk inngår som en del av landingen.

Det er mottakers ansvar å opprettholde adskillelseskravet helt til veiing er avsluttet og seddel er skrevet også i de tilfeller hvor unntaksbestemmelsen benyttes. Dette fremgår av landingsforskriften § 17 første ledd hvor det står at all fisk fra et fartøy skal holdes adskilt fra fisk som landes fra andre fartøy frem til veiingen er avsluttet og seddelen er skrevet.

3.1 Splitting av sedler

Fiskeridirektoratet har akseptert at den enkelte fangst kan settes i produksjon før veiingen er avsluttet og seddelen er skrevet, så fremt at adskillelse opprettholdes gjennom produksjonen.

Fiskeridirektoratet vil videre akseptere at deler av fangsten kan transporteres bort fra mottaksanlegget før veiingen er avsluttet og seddel er skrevet for hele fangsten, forutsatt at det skrives en seddel for kvantumet som transporteres bort. Ordningen avgrenses til de tilfellene hvor kvalitetsmessige hensyn krever det. Det forutsettes videre at:

- a) de splittede sedlene registreres som delleveranser slik at Fiskeridirektoratet kan sammenkoble sedlene for fangsten,
- b) fisken omsettes og det føres en sluttseddel,
- c) sedlene fylles ut og undertegnes av den som lander og kjøper før fangsten transporteres bort fra mottaket,
- d) referansen til seddelen føres i journalen, jf. landingsforskriften § 16 syvende ledd, og på transportdokumentet.

Når det gjennomføres kontroll av den enkelte landing, aksepteres det ikke at deler av fangsten transporteres bort før våre inspektører har fått mulighet til å kontrollere den delen av fangsten som skal transporteres bort.

Splitting av sedler fra en landing er i utgangspunktet ikke ønskelig fordi det øker kompleksiteten ved kontroll av seddeldata og ressursregistreringen. For å unngå en komplisert kontrollsituasjon med mye manuelt arbeid ved sammenstilling av

splittede sedler må det på lengre sikt foretas endringer i fisker og mottakers rapporteringskrav. Dette for å gi en sikker identifisering av de splittede sedlene og for å kunne sammenholde disse.

En slik felles referanse som kan oppgis på seddel kan hentes fra fartøyets melding om havneanløp (POR-melding) hvor det generes en indikator for hver melding, jf. forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy (ERS-forskriften). Tilsvarende gjelder for rapportert landing via Kystfiskeappen.

Det er også nødvendig med endringer av seddelformularet slik at de splittede sedlene kan knyttes direkte opp mot hverandre. Videre må den elektroniske seddelregistreringen og oversendelsen til salgslagene endres.

Fiskeridirektoratet vil iverksette nødvendige prosesser for å få dette på plass.

3.2 Dispensasjon fra kravet til adskillelse

Fiskeridirektoratet har åpnet for en ordning der det kan søkes om dispensasjon fra adskillelseskravet ved at mottaksanlegg kan samle små kvanta fisk fra en landing sammen med små kvanta fisk fra andre landinger i såkalte «slumpkar» for å utnytte kapasiteten i karene og i de tilfeller hvor mottaksanlegget har plassproblemer.

Det kreves at karene merkes fortløpende med fartøynavn og kvantumet fra hvert enkelt fartøy.

4 Prøveordning – Fastsettelse av artssammensetning ved veiing av utkast

I henhold til landingsforskriften skal all fisk veies fortløpende ved landing. For å oppfylle landingsforskriftens krav om føring av landings- eller sluttseddel innebærer dette at fangsten som utgangspunkt må art sorteres og deretter veies. For pelagisk fanget fisk til konsum er derimot regelen at fisken skal veies på automatisk vekt før sortering og pakking.

Videre er det krav om at fisk fra slike landinger (pelagisk fanget fisk til konsum) som ikke anvendes til konsum, såkalt utkast, skal veies igjen etter utsortering, jf. landingsforskriftens § 5 andre ledd.

I henhold til landingsforskriften innebærer dette at utkast må art sorteres og deretter veies art for art slik at kravene til føring av landings- og sluttseddel kan oppfylles.

Det stilles ikke krav til hvorvidt det skal anvendes automatiske eller ikke-automatiske vekter til å veie utkast. Fiskeridirektoratet krever derimot at den vekttypen som anvendes er godkjent av justervesenet og anses egnet av Fiskeridirektoratet. Det vil si at vekten skal oppfylle de krav som er angitt i

landingsforskriften § 6. I tillegg kreves det ved bruk av ikke-automatisk vekt rutiner for tarering og loggføring av enkeltveiinger.

Fiskeridirektoratet har akseptert en prøveordning hvor artssammensetning for fisk fra slike landinger som ikke anvendes til konsum fastsettes etter en prøvetakingsmetode nærmere beskrevet i vedlagte (./..) dokument «Prøvetaking av artssammensetning av fisk som ikke anvendes til konsum ved landing av pelagiske fangster». Vedlagt følger også et regneark som kan anvendes for å opparbeide prøvene i henhold til den beskrevne metoden.

Fiskeridirektoratet understreker at det enkelte mottaksanlegg vil være ansvarlig for å gjennomføre prøvetaking på hver enkelt landing i henhold til vedlagte prøvetakingsmetode, og at slik prøvetaking loggføres på en slik måte at direktoratet kan kontrollere loggen i minimum 1 år etter at prøvene er tatt. En slik logg skal inneholde informasjon om artssortering på hvert enkelt landing, antall prøver mv.

Utkastet må veies og holdes adskilt inntil seddel er skrevet, eller inntil dagsproduksjon er avsluttet. Det vil si at ved avslutning av dagsproduksjon kan utkast føres i produksjon.

Det understrekes for øvrig at stor fisk (bunnfiskarter) skal artsorteres og veies slik at dette kan oppgis på seddel. Ved utsortering i forbindelse med filetproduksjon vil alt annet enn avskjær anses som utkast og skal behandles sammen med utkast fra utsortering.

Det kreves at informasjon om hva som føres videre i produksjon inngår i journalen, jf landingsforskriftens § 16. Dette omfatter også såkalt utkast.

5 Oppsummering

Næringen er selv ansvarlig for å etterfølge kravene i landingsforskriften. Vi oppfordrer næringen til å være i dialog med Fiskeridirektoratet ved endringer av mottaksstruktur, slik at det er mulig å vurdere dette og rådføre seg i forkant av eventuelle investeringer.

Prøveordningene beskrevet her vil bli evaluert ultimo 2017.

Med hilsen

Thord Monsen
seksjonssjef

Janne Helen Møklebust
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift